

PROJELER

Tarih Vakfı Haziran 2015- Mart 2017 tarihleri arasında 10'u Vakıf, 6'sı Döner Sermaye olmak üzere toplam 16 proje yürütmüştür. Önümüzdeki günlerde sözleşmeleri imzalanarak hayata geçecek olan çeşitli kurum tarihi projeleri vardır. Öte yandan British Council, EuropAid Sivil Toplumun Desteklenmesi Programı, Karadeniz Havzası İşbirliği Çerçeve Programı gibi hibe programlarında farklı aşamalarda proje başvurularımız bulunmaktadır.

Vakıf Projeleri

1- Türkiye'de Formel Eğitim Sisteminde Eşitliğin İzlenmesi İçin Sivil Toplumun Mobilize Edilmesi

Proje, Tarih Vakfı ile Uluslararası Azınlık Grubu (MRG) ortaklığında, AB mali desteğiyle 1 Mart 2014- Ekim 2015 tarihleri arasında yürütülmüştür. Türkiye'de yaşayan etnik, dini ve dilsel toplulukların uluslararası standartlara göre korunan eğitim haklarının eşitlik temelinde güvenceye alınmasını amaçlayan proje kapsamında İstanbul, İzmir ve Diyarbakır'da olmak üzere 3 çalıştay düzenlendi. Eğitimde eşitliğin izleme rehberi hazırlandı, 1000 adet basılmış ve dağıtılmıştır.

Eğitimde Ayrımcılığı İzleme Raporu Türkçe olarak 1000 adet ve İngilizce olarak 500 adet basıldı ve ilgili kişi-kurumlara dağıtılmıştır. Eğitimde Ayrımcılığı İzleme raporu İstanbul'da düzenlenen bir basın toplantısı ve Ankara ile İstanbul'da düzenlenen iki panelde tanıtılmıştır.

2- Lozan'dan Günümüze Azınlık Okulları-Batı Trakya Müslüman Türk Okulları Örneği

Türkiye'deki azınlık okullarının sorunlarını irdelediğimiz projenin devamı niteliğinde, bu defa Batı Trakya'daki Müslüman Türk azınlık okullarının sorunlarını incelemeyi amaçlayan proje, yine Global Diyalog desteğiyle Eylül 2014'de başladı, 2015 yılında sözlü tarih alan araştırması tamamlanmıştır.

3- İstanbul'un Yüzyıllık Markaları Platformu

Yüzyıllık Markalar Derneği'nin yürütücülüğünde ve Tarih Vakfı ortaklığında, İstanbul Kalkınma Ajansı desteğiyle yürütülen proje Eylül 2014'te başladı ve Ağustos 2015'de sone ermiştir. Proje kapsamında, İstanbul'da 100 yılı aşkın süredir yaşayan 23 markaya ilişkin belge araştırma, sözlü tarih ve içerik/metin üretimi faaliyetlerini Tarih Vakfı yürüttü. 20 sözlü tarih görüşmesi, 1700'e yakın belge derlenmesi, arşiv program yazılımı ve programına belge girişleri yapılmış, 23 marka için kurum tarihçeleri yazılmıştır. Proje'nin Tarih Vakfı tarafından yürütülen bölümü Şubat 2015'te tamamlanmıştır. Proje kapsamında hazırlanan katalog ve mobil haritalama uygulamasının lansmanı Ağustos 2015'de yapılmıştır.

4- Sirkeci Semt Tarihi Sözlü Tarih Projesi

Tarih Vakfı'nın danışmanlık yaptığı proje kapsamında 2014 ve 2015 yılında sözlü tarih görüşmeleri yapılmıştır. Derlenen malzemedan hazırlanan sergi 4 Kasım 2015'de *Değişen Sirkeci'de Eskimeyen Esnaf* adıyla Tan Kültür Avlusu-Sirkeci/İstanbul'da açılmıştır.

5- Birlikte Hareket Etmek (Göç Yolları)

Tarih Vakfı, DVV International ve Etnolojik Araştırmalar Merkezi Hazarashen ortaklığında “ActingTogether – Birlikte Hareket Etmek” adlı proje 1 Mayıs-31 Aralık 2015 arasında yürütülmüştür. Türkiye’den ve Ermenistan’dan 10’ar üniversite öğrencisi Türkiye, Ermenistan ve Almanya’dan uzmanların katıldığı bir proje ekibi ile iki ülkeden birer yazardan oluşan kalabalık bir kabile Türkiye ve Ermenistan’da sözlü tarih çalışması yapmıştır.

6- Sosyal Bilimler Öğretmenleri Yerel/Sözlü Tarih Semineri

22- 29 Ağustos tarihlerinde sosyal bilgiler ve tarih öğretmenlerine yönelik yerel ve sözlü tarih eğitim semineri düzenlenmiştir. 4 uzmanın verdiği yerel-sözlü tarih eğitim seminerinin amacı öğrencilerin yaşadıkları zaman ve mekânı anlayabilme, bugünden geçmişi araştırabilme ve sorgulama becerilerini geliştirmelerini sağlamak için öğretmenlerin donanımlarının güçlendirilmesi ve çeşitlendirilmesiydi. Eğitim seminerine 22 öğretmen katılmıştır.

7- Vangelis Kechriotis Tarih Eğitimi Atölyeleri

27 Ağustos 2015 günü hayatını kaybeden Tarih Vakfı Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Tarih Vakfı'nın kalbi Vangelis Kechriotis anısına her yıl düzenlenecek olan "Vangelis Kechriotis Tarih Eğitim Atölyeleri"nin ilki 16 Ocak 2016 Cumartesi günü Özel Fener Rum Lisesi'nin ev sahipliğinde, Özel Pangaltı Ermeni Anadolu Lisesi, Özel Getronagan Ermeni Lisesi, Ulus Özel Musevi Lisesi Tarih öğretmenleri ve öğrencilerinin katılımıyla gerçekleşmiştir.

8- Birinci Dünya Savaşı’na Katılan Ülkelerden Mesaj Var II : Gençler Cihan Harbini Farklı Perspektiflerden Tartışıyor ve Yazıyor

2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılında Tarih Vakfı yürütücülüğünde İstanbul’da hizmet veren dokuz özel okulun ortaokul ve lise öğrenci ve öğretmenlerini akademisyenlerin danışmanlığında bir araya getiren (3 danışman, 72 öğrenci, 32 öğretmen) kolektif ve deneysel bir çalışma gerçekleşmiştir. Projenin temel amacı, 100. yılı anılan I. Dünya Savaşı’na odaklanarak yeni bir bakışla bu savaşı öğrencilerin/gençlerin gözünden yeniden yorumlamaktır.26 Mayıs 2016 tarihinde gençler, farklı bakış açılarını yansıtan, yazılı ve görsel kanıtlardan yola çıkarak oluşturdukları özgün, alternatif ve eleştirel tarih anlatılarını yazdılar ve bunları kamuoyu ile paylaştılar.

2017 yılında Tarih Vakfı iki yıl boyunca yürütülen bu projenin öğrenci ürünlerini kitaba dönüştürmeye karar vermiştir.

9- Eleştirel Okuryazarlık Atölyesi

Tarih Vakfı'nın öğretmen donanımını güçlendirmek ve çeşitlendirmek amacıyla planladığı bu atölye, öğretim yılı başında, dört haftaya yayılan birer günlük çalışmalar şeklinde gerçekleşmiştir. Atölye yöneticiliğini Yard. Doç. Dr Erol Köroğlu üstlenmiştir. Bu atölye çalışması önceliği okuma ve yazmaya vererek bu konuda bir giriş yapmayı hedeflemiştir. Program boyunca düşünceye dayalı yazıların belirli bir teknik doğrultusunda yazılma ve geliştirilme yolları üzerinde durulmuştur. Çalışmanın amacı; yazma becerisine geliştirilebilir bir süreç olarak yaklaşarak ve bu sırada, hem yazılanları geliştirmeye hem de okunanlara eleştirel ve analitik bakmaya yardım edecek teknik ve araçlar gösterebilmektir. Bu yöndeki eğitimle bağlantılı olarak,

konuşma ve dinlemenin de nasıl analitik ve eleştirel biçimlerde geliştirilebileceği ve öğretmenden öğrenciye aktarılabilirliği tartışılmıştır. Atölye Kasım-Aralık 2016 tarihlerinde gerçekleşmiştir.

10- Ermenistan- Türkiye Normalleşme Sürecine Destek: 2. Aşama Programı

Aralık 2016'da başlayan ve Mayıs 2017'de bitecek olan projede, Ermenistan ve Türkiye'den bir grup tarihçi ve tarih öğretmenleri ile iki tarafın 7, 8, ve 9. Sınıf tarih ders kitaplarında 'düşman' imgesinin kurulma şekilleri analiz edilmiştir. Biri İstanbul, diğeri ise Yerevan'da 2 toplantı yapılarak çıktılar üzerinde çalışılmıştır. Bu ilk aşamanın sonunda tarih kitaplarının analizi ve bu toplantılarda ortaya çıkan kavramsal alternatifler makaleye dönüştürülmektedir. Nisan 2017 sonunda çıktılar Vakıfta öğretmenlere yönelik bir panelde sunulacaktır.

Döner Sermaye Projeleri

1- Türkiye Turizm Tarihi Sözlü Tarih Projesi

Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi tarafından yürütülen ve Tarih Vakfının danışmanlık yaptığı ve Haziran 2013'de başlayan Türkiye Turizm Tarihi Projesi Sözlü Tarih alan çalışması Haziran 2015'te tamamlanmıştır. Turizm sektöründeki işadamları, rehberler, otel ve pansiyon işletmecileri, acentacılar, aşçılar, turizm eğitim fakültesi akademisyenleri vb. olmak üzere 522 kaynak kişi ile 696 saatlik video kaydı ve transkripsiyon metinlerinden arşiv oluşturulmuştur.

2- Beykoz Kundura

Osmanlı'da 19. yüzyılın başlarında ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan Beykoz Deri ve Kundura Fabrikası'nın öyküsü Cumhuriyet döneminde, 1933 yılından itibaren "Sümerbank Holding A.Ş. Beykoz Deri ve Kundura Sanayii Müessesesi" adıyla yine ağırlıklı olarak orduya ve kamu kurumlarına yönelik üretim yapan bir kamu işletmesi olarak devam eder. 1990'ların sonunda üretimin durdurulduğu fabrika özelleştirilerek, 2005 yılında Yıldırım Holding tarafından satın alınır. Yaklaşık iki yüzyıllık tarihi olan Beykoz Deri ve Kundura Fabrika'sının 1940'lardan günümüze öyküsünü fabrika eski çalışan 34 kişinin belleklerindeki anıları sözlü tarih çalışmasıyla derlenerek kaydedildi. Sözlü tarih çalışmaları Türkiye'de tarihi kültürel mirasın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlar. Osmanlı'dan günümüze kalan tarihi dokusuyla Beykoz Deri ve Kundura Fabrikası da Türkiye sanayi tarihinin önemi bir kültürel mirasıdır. Çalışma Aralık 2015- Haziran 2016 tarihleri arasında gerçekleşmiştir.

3- Hisar Okulları

Haziran 2016- Mart 2017 Hisar Okulları'nın kuruluşunun 20. Yılı nedeniyle okulun kurucuları, kurucu temsilcileri, ilk idareciler, öğretmenler ve ilk mezunlarıyla gerçekleştirilen tematik sözlü tarih görüşmeleri çerçevesinde 23 kişilik sözlü tarih koleksiyonu oluşturulmuştur. Söz konusu koleksiyonun 30 kişiye tamamlanması hedeflenmektedir. Görüşme kayıtları Pusula Akademi'nin profesyonel kameraman ve ekipmanıyla yapılmaktadır.

4- Beylikdüzü Yakın Tarih Müzesi Fikrîsel Ön Rapor Çalışması

Beylikdüzü Belediyesinin talebiyle, ilçede kurulması planlanan Yakın Tarih Müzesi için düşünsel ve tarihsel altyapıya odaklanmış bir ön rapor hazırlanmıştır. Bu rapor müze yapısına ait tasarımın elde edilmesi için açılacak yarışmada, katılımcılara “nasıl bir müze?” sorusunun yanıtını ararken yol gösterecektir. Çalışma tarihçi, mimar, müzebilimci ve kent düşünüründen oluşan 4 kişilik bir ekip ile Nisan 2016- Ağustos 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

5- Küçükyalı Arkeopark Sözlü Tarih ve Arşiv Araştırması

Koç Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi tarafından İstanbul Kalkınma Ajansından alınan destekle yürütülmüş olan “Çağdaş Yaratıcılık İçin Geçmişin İzleri: Kentsel Arkeoloji ve Küçükyalı ArkeoPark” projesi kapsamında yerel halk ve proje ekibinden 12 kişi ile sözlü tarih çalışması gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Küçükyalı ArkeoPark alanında Satiros Manastırı olduğu araştırmalar sonucu ortaya konan yapı hakkında yazılı ve görsel arşivlerde bir kaynak araştırması yapılmış ve ileride planlanan arşiv araştırmaları için yol gösterici bir rapor yazılmıştır. Çalışma Mart 2016- Ağustos 2016 tarihleri arasında yapılmıştır.